

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2016

EALAÍN

Ceardaíocht

Gnáthleibhéal

Tá 100 marc ag gabháil leis an bpáipéar seo, i.e. 25% de na marcanna iomlána ar an Ealaín

Dé Máirt, 3 Bealtaine – Dé hAoine, 13 Bealtaine

Maidin, 9:30 – 12:00

Tráthnóna, 2:00 – 4:30

Ba chóir an páipéar seo a thabhairt do na hiarrthóirí **Dé Máirt, 19 Aibreán**

Treoracha

Tá cead agat do bhileog A2 d'obair ullmhúcháin (**bileog amháin**) a thabhairt isteach sa scrúdú mar chúnaimh duit i bpróiseas forbartha do dhearaidh. Ní mór do do mhúinteoir ealaíne nó don phríomhoide an bhileog seo a shíniú agus dáta a chur léi **sula dtosaíonn** an scrúdú, á dheimhniú gurb í do chuid oibre féin gan chúnaimh atá ann.

Níl cead agat aon áiseanna amhairc eile, e.g. grianghraif, íomhánna rianaithe ná obair ealaíne réamhullmhaithe, a thabhairt isteach sa scrúdú lena gcóipeáil.

Ceadaítear úsáid a bhaint as aon ábhar ceardaíochta agus as aon uirlis atá oiriúnach chun riachtanais an scrúdaithe a chomhlíonadh.

Ní cheadaítear ábhair orgánacha mheatacha a úsáid.

Scríobh **do scrúduimhir agus an leibhéal** ar gach bileog, agus ar an lipéad ceardaíochta atá curtha ar fáil.

Scríobh **uimhir na ceiste** a roghnaigh tú, agus **an teideal**, ar gach bileog agus ar an lipéad ceardaíochta atá curtha ar fáil.

Céim 1: Bileog d'Obair Ullmhúcháin (TAIGHDE)

Ní mór an Bhileog A2 de Sceitsí Ullmhúcháin a dhéanamh roimh an scrúdú agus ba chóir do chuid **taighde** a bheith ann. Is é is cóir a bheith ar an mbileog ná rogha de léirthuisctí pearsanta agus de smaointe a ndearna tú taighde orthu a bhaineann leis an gceist a roghnaigh tú. Is féidir nótaí a chur leis an obair. Bíodh an obair ar thaobh amháin den bhileog A2. Má roghnaíonn tú úsáid a bhaint as grianghraif nó as íomhánna a bhí i gcló, chomh maith le líníocht le peann luaidhe, le peann, le péint nó le hobair cholláise, etc., ní mór íomhánna dá leithéid a **ghreamú go cothrom** ar do bhileog A2 de sceitsí ullmhúcháin.

Céim 2: Bileog Réamhsceitsí (FORBAIRT)

(10 marc)

Cuireann tú do bhileog A2 de réamhsceitsí i gcrích ar dtús le linn an scrúdaithe. Bileog **forbartha** atá anseo inar chóir na smaointe atá ar do bhileog de sceitsí ullmhúcháin a fhorbairt. Ba chóir go mbreithneofá gnéithe den dearadh 2T nó 3T mar a oireann don cheist a roghnaigh tú agus fianaise a bheith ann ar **fhorbairt shuntasach bhreise** ar na smaointe seo. **Níor chóir an obair a chuirtear i láthair ar do bhileog réamhsceitsí a chóipeáil díreach ón mbileog d'obair ullmhúcháin.** Is ceadmhach sceitsí a bhfuil nótaí leo a úsáid chun forbairt na smaointe a léiriú agus tagairt ar leith a dhéanamh do na dálaí amhairc, feidhmiúla agus ábhartha a bhaineann leis an gceist atá roghnaithe agat. Chomh maith leis na sceitsí d'fhorbairt na smaointe, ba chóir an dearadh atá i gceist agat a dhéanamh sa cheardaíocht atá roghnaithe agat a thaispeáint. **Ní mór duit oibriú go díreach ar do bhileog A2 agus gan ach sceitsí a úsáid, agus iad daite más mian leat.** Bíodh do chuid oibre ar fad ar thaobh amháin den bhileog A2.

Céim 3: An Cheardaíocht Chríochnaithe

(90 marc)

Déantar do phársa ceardaíochta le linn an scrúdaithe. Ba chóir tagairt don chiorclán **S11/16** mar a bhfuil na treoracha ar leith a bhaineann le gach ceist ar leith.

Ag deireadh an scrúdaithe tabharfar clúdach trédhearcach ceardaíochta duit ina gcaithfidh tú na nithe seo a leanas a chur:

- do bhileog A2 d'Obair Ullmhúcháin
- do bhileog A2 de Réamhsceitsí
- aon ní nó nithe eile (má shonraítear iad sa cheist a d'fhreagair tú)
- do phársa ceardaíochta críochnaithe, más pársa déthoiseach é.

Más ceardaíocht thríthoiseach a dhéanann tú, is cóir í a chur anuas ar do chlúdach ceardaíochta séalaithe agus an lipéad cuí greamaithe di.

Freagair ceann amháin díobh seo a leanas:

1. Leabharcheardaíochtaí

Dear agus déan comhad bosca **nó** fillteán do dhuine **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) dearthóir grafaicí
- (b) mac léinn innealtóireachta
- (c) ceoltóir.

Ní mór don leabharcheardaíocht chríochnaithe feidhmiú agus ní mór clúdach agus meicníocht dúnta bheith uirthi.

An tUasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: Éagsúlacht páipéar, cárta, ábhair cheangail, naisc, péinteanna, dúigh, ábhair cholláise, greamacháin agus uirlisí cuí, etc.

2. Peannaireacht

Dear agus déan píosa peannaireachta bunaithe ar Théacs (a) **nó** ar Théacs (b). Ní mór **ceithre líne ar a laghad** a scríobh as an téacs a roghnaíonn tú. Tá cead agat cur chuige traidisiúnta agus/nó cur chuige nua-aimseartha peannaireachta a úsáid i do chuid oibre. Tá cead agat colláis, meáin mheasctha nó teicníc chúí ar bith eile a úsáid.

Téacs (a)

Sna gairdíní eile
Agus suas feadh an ghleanna,
Ó thinte cnámh an fhómhair
Féach rian na toite!

Samhradh taitneamhach thart
Is bláthanna uile an tsamhraidh,
An tine dhearg ina caor,
An toit liath ag éirí in airde.

Abair amhrán na séasúr!
Rud geal i ngach ceann!
Bláthanna sa samhradh,
Tinte san fhómhair!

Arna chóiriú as *Tinte an Fhómhair*
le Robert Louis Stevenson

Téacs (b)

An ghaoth ina díle dorchadais i measc na gcrann séidte,
An ghealach ina gaileon taibhsiúil á chartadh ar fharraigí néaltacha,
An ród ina ribín de sholas na gealaí ar an móinteán corcra,
Agus tháinig an gadaí bóthair ag marcaíocht -
Ag marcaíocht - ag marcaíocht -
Tháinig an gadaí bóthair ag marcaíocht, go dtí doras an tseantí ósta.

Arna chóiriú as *An Gadaí Bóthair* le Alfred Noyes

Ábhair: dromchla oiriúnach don obair pheannaireachta – **an t-uasmhéid A2**; éagsúlacht ábhar do cholláis, dúigh, péinteanna, pinn litreoireachta, scuaba, marcóirí peannaireachta, rialóir, crosbhacairt, etc. Más mian leat oibriú ar bhileog seachas an ceann a thugtar duit, **ní mór don fheitheoir an bhileog sin a shíniú sula dtosaíonn an scrúdú, á dheimhniú nach raibh aon rud uirthi.**

3. Póstaer

Dear agus déan póstaer do cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) Taispeántas de Dhearadh na hÉireann
- (b) Féile Idirnáisiúnta Litríochta
- (c) Comórtas Damhsa Uirbigh

nó

Dear agus déan bileog eolais chun an t-itheachán sláintiúil a chur chun cinn.

Níor chóir do do shaothar a bheith níos mó ná A2 ar an toise is mó. Ní mór duit litreoireacht a bheith san áireamh i do shaothar críochnaithe. **Ní mór leagan amach agus spásáil na litreoireachta a dhéanamh le linn an scrúdaithe.** Is ceadmhach úsáid a bhaint as stionsal den aibítir (litreacha indibhidiúla amháin) atá gearrtha agat féin. Ba chóir an stionsal a chur isteach freisin.

Ábhair: rialóir, crosbhacart, páipéir cholláise, cárta, ábhair uigeacha, greamachán, scuaba, péinteanna, dúigh nó aon mheán eile a thriomaíonn go tapa, etc.

Más mian leat oibriú ar bhileog seachas an ceann a thugtar duit, **ní mór don fheitheoir an bhileog sin a shíniú sula dtosaíonn an scrúdú, á dheimhniú nach raibh aon rud uirthi.**

4. Fíodóireacht

Freagair (a) **nó** (b):

- (a) Dear agus figh mata boird bunaithe ar thonnta agus ar fheachtaí mara
- (b) Dear agus figh taipéis bhalla bunaithe ar chiorcaid leictreonacha.

Úsáid ábhair agus teicnící éagsúla san inneach. Úsáid dath, cruth, uigeachtaí agus patrún chun barr maise a chur ar do shaothar.

Ábhair: dlúth a ullmhaíodh roimh ré ar sheol nó ar fhráma; éagsúlacht snátha, olla agus ábhar solúbtha atá oiriúnach don fhíodóireacht.

5. Blocphriontáil

Dear agus déan prionta bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) flóra agus fána
- (b) saighdiúirí agus éidí
- (c) iascairí agus báid.

Ba chóir go mbeadh toisí 15cm × 20cm ar a laghad i do phrionta críochnaithe. Is ceadmhach dearadh a dhéanamh do phrionta aondathach **nó** do phrionta a mbeidh dhá dhath ar a laghad air.

Ba chóir cineálacha éagsúla gearrthacha a úsáid i do shaothar.

Ábhair: píosa(i) líonóile nó blo(i)c adhmaid (ag brath ar cé acu modh laghdaitheach nó bloc ar leith do gach dath a bheidh á úsáid agat) nach bhfuil níos lú ná 15cm × 20cm; páipéar rianaithe, páipéar priontála, dúigh phriontála intuaslagtha in uisce a thriomaíonn go tapa, uirlisí gearrtha agus priontála, etc.

N.B. *Má tá do chuid priontaí fliuch fós ag deireadh an scrúdaithe, clúdaigh go cúramach le plaisteach trédhearcach iad sula gcuireann tú sa chlúdach ceardaíochta iad. Ba chóir do bhlo(i)c líonóile (agus plaisteach mórthimpeall air/orthu) a chur isteach freisin, chomh maith le do chuid rianuithe.*

6. Puipéadóireacht

Dear agus déan puipéad miotógach **nó** puipéad slaite **nó** puipéad ar iall bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) leanúnaí spóirt
- (b) cleasaí sorcais
- (c) file.

Ba chóir go mbeadh an puipéad oiriúnach do léirithe iomadúla. Níor chóir go mbeadh cabhail do phuipéid níos mó ná 100cm ar an toise is mó. **Ní mór na héadaí agus na hoiriúintí a dhéanamh le linn an scrúdaithe. Caithfear na baill choirp uile a chur le chéile, a dhathú agus a mhaisiú le linn an scrúdaithe.**

Ábhair: fabraic, snáithe, ábhair uigeacha éagsúla, péinteanna, etc., bunchruth na miotóige agus an fhuáil déanta, an bhunchabhail déanta as cùr-rubar, *papier maché* nó as ábhair éadroma eile.

7. Scáthlánphriontáil

Dear agus déan prionta bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) scátháin agus frithchaithimh
- (b) fuinneoga agus doirse
- (c) tithe gloine agus gairdíní.

Is ceadmhach priontáil ar chúlra de do rogha féin atá oiriúnach don dearadh. Níor chóir go mbeadh do phrionta críochnaithe níos mó ná 100cm ar an toise is mó.

Ábhair: fabraic, scáthláin, ábhar stionsail, dúigh phriontála, cuimleoirí, téip chumhdaigh, etc.

8. Teicstílí Lámhphriontáilte

Dear agus priontáil athphatrún ar phíosa fabraice bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) margáí agus stáinníní
- (b) tonnchláir agus tráanna
- (c) scáthanna báistí agus éadaí báistí.

Ní mór forphriontáil a bheith san áireamh i do dhearadh. Ba chóir duit aird a thabhairt ar ghluaiseacht, ar shreabhadh agus ar nascacht. Níor chóir go mbeadh do theicstíl lámhphriontáilte chríochnaithe níos mó ná 100cm ar an toise is mó.

Ábhair: fabraic, scáthláin, ábhar stionsail, bloic, ruaimeanna, dúigh, etc.

9. Baitíc

Dear agus déan baitíc bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) faoi uisce
- (b) fiadhúlra na hÉireann
- (c) an grianchóras.

Ba chóir do bhaitíc a thumadh go hiomlán uair amháin ar a laghad le linn an phróisis.

Níor chóir lámhphéinteáil a dhéanamh ach amháin ar réimsí beaga mionsonraí. Níor chóir go mbeadh do bhaitíc níos mó ná 100cm ar an toise is mó.

Ábhair: fabraic oiriúnach do bhaitíc, céir, ruaimanna, *tjanting*, scuaba, iarann, frámaí, etc.

10. Criadóireacht

Dear agus déan ceann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) plaic rilife oiriúnach don “Duais don Ghairdín is Fearr”
- (b) dealbhóireacht cheirmeach a cheiliúrann ailtireacht na hÉireann
- (c) soitheach ceirmeach bunaithe ar bhláthanna agus ar dhuilliúr.

Ní mór duit do shaothar a bhácáil agus ba chóir é a mhaisiú le hábhair oiriúnacha, e.g. sleamhnáin, glónraí agus ocsaídí. Ceadáítear am chun do shaothar a bhácáil agus a ghlónrú.

An tUasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: cré a réamhullmhaíodh go cuí do do rogha teicníc (roth nó lámhdhéantús), trealamh cuí criadóireachta agus ábhair chúí.

11. Bróidnéireacht

Dear agus déan ceann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) ceannbheart agus séasúr an fhómhair mar inspreatadh aige
- (b) painéal do chlúdach cúisín bunaithe ar éin andúchasacha
- (c) taipéis bhalla le haghaidh na slí isteach i ndánlann.

Úsáid trí ghreim éagsúla ar a laghad (greamanna láimhe agus/nó greamanna meaisín) agus teicnící éagsúla, e.g. feiltiú, stuáil, obair phaistí, *appliqué*, etc. An tUasmhéid: 50cm ar an toise is mó.

Ábhair: ábhair éagsúla ar a n-áirítear nithe aimsithe, fabraicí, snáitheanna bróidnéireachta, cnaipí, coirníní, ribíní, seacainí, sreang, *papier maché*, etc.

12. Snoíodóireacht Adhmaid / Snoíodóireacht

Dear agus déan saothar saorsheasaimh **nó** plaic ornáideach bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo:

- (a) fiacla rotha agus rothaí
- (b) taiscéalaithe agus eachtraithe
- (c) cultúr na hÉireann.

An tUasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: adhmaid, plástar nó ábhar oiriúnach ar bith eile, bailchríocha cuí, uirlisí agus trealamh snoíodóireachta.

13. Miotalóireacht / Tógáil

Dear agus déan ceann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) dealbhóireacht a cheiliúránn Tionsclaíocht na hÉireann
- (b) bonn le haghaidh phearsa spóirt na bliana
- (c) seastán leabhair faoi choinne leabhar na gcúirteoirí i ndánlann.

An tUasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: ábhair chruanta, miotail do theicnící tógála, uirlisí oiriúnacha.

14. Múnlóireacht

Dear agus múnlaigh píosa dealbhóireachta lánchumtha **nó** i bhfoirm rilífe, bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) “is cumhachtaí an cleite ná an claíomh”
- (b) mo thodhchaí
- (c) athchúrsáil.

An tUasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Is ceadmhach armatúir agus boinn a thabhairt isteach sa scrúdú leat. **Ní mór an saothar múnlóireachta a dhéanamh le linn an scrúdaithe. Níor chóir do shaothar a bhácáil ná a ghlórnú.**

Ábhair: is ceadmhach na múnlaí a dhéanamh as cré, as cré a thriomaíonn go tapa, as marla nó as ábhair ar bith eile atá oiriúnach do theicnící múnlóireachta.

Leathanach Bán